

LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĖS KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-1005 4, 12,
47, 48, 49, 50, 53 STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO
48¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2021 m. lapkričio 11 d. Nr. XIV-621
Vilnius

1 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) atsakomybės neišvengiamumo principas – aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai turi siekti, kad asmuo, padaręs aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimą, būtų nustatytas, patrauktas teisinėn atsakomybėn, nubaustas, visiškai atlygintų aplinkai padarytą žalą ir pašalintų pažeidimo sukeltas neigiamas pasekmes;“.

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 1 dalies 15 punktą ir jį išdėstyti taip:

„15) gavę pranešimą ir (ar) informaciją apie galimus aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus, imtis priemonių, kad pažeidimas būtų išaiškintas ir nustatyti pažeidėjai, o jeigu patys to padaryti negali, informuoti kompetentingą valstybės instituciją, kad ši imtųsi priemonių pažeidimui išaiškinti ir pažeidėjui nustatyti. Priimant sprendimą dėl reagavimo ar nereagavimo į pranešimus ar gautą informaciją apie galimus aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus, įvertinamas informacijos pagrįstumas, patikimumas, įtariamo pažeidimo keliamo grėsmė saugomai vertybei (reikšmingumas), institucijos išteklių naudojimo efektyvumas ir pagrįstumas. Sprendimų dėl reagavimo į pranešimus ir (ar) informaciją apie galimus aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus priėmimo tvarką nustato aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija;“.

3 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„47 straipsnis. Reikalavimai asmenims, norintiems tapti neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriais

Neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriais gali tapti Lietuvos Respublikos piliečiai, sulaukę 18 metų, esantys nepriekaištingos reputacijos aplinkos apsaugos srityje: neturintys teistumo, kuriems per paskutinius vienus metus nebuvo įsiteisėjęs teismo apkaltinamasis nuosprendis už baudžiamuosius nusižengimus aplinkai, kurie neturi administracinių nuobaudų už teisės pažeidimus aplinkos apsaugos, gamtos išteklių naudojimo, gamtos, istorijos ir kultūros paminklų apsaugos srityje, taip pat buvę aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, kurie nebuvo atleisti už tarnybinius nusižengimus arba nuo kurių atleidimo dienos praėjo daugiau kaip 5 metai, taip pat buvę neetatiniai aplinkos apsaugos inspektorai, kuriems neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių galios nebuvo panaikintos šio įstatymo 53 straipsnio 1 dalies 3 ir 5 punktuose numatytais pagrindais arba nuo galių panaikinimo dienos praėjo daugiau kaip 5 metai. Asmenys, pretenduojantys tapti neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriais, turi pagal mokymo programą išklaudyti mokymo kursą ir išlaikyti testą. Šis reikalavimas netaikomas buvusiems (atleistiems ne daugiau kaip prieš 5 metus) aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams. Neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus mokymo kurso programą ir testavimo tvarką nustato aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija.“

4 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 48 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„48 straipsnis. Neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių galių suteikimas

1. Neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriams galios suteikiamos 5 metams ir gali būti pratęsimos kas 5 metai. Prieš suteikiant neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriams galias, tikrinama, ar asmens žinios, kvalifikacija ir reputacija atitinka neetatiniam aplinkos apsaugos inspektoriumi keliamus reikalavimus. Asmenų, ketinančių tapti neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriais, atitikties keliamiems reikalavimams, nustatytiems šiame įstatyme, patikrinimo, neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių galių suteikimo ir pratęsimo tvarką nustato aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija.

2. Neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriams galios suteikiamos ir pratęsimos Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu. Neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus galias patvirtinančius pažymėjimus išduoda Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos. Neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus pažymėjimo formą tvirtina aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija.“

5 straipsnis. Įstatymo papildymas 48¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 48¹ straipsniu:

„48¹ straipsnis. Neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių veiklos organizavimas ir vertinimas

1. Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos organizuoja neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių veiklą, renka, sistemina ir analizuoja informaciją apie neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių veiklos rezultatus, vertina neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių veiklos efektyvumą ir atitiktį keliamiems reikalavimams, rengia kvalifikacijos tobulinimo mokymus.

2. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai yra atskaitingi Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos.

3. Aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija nustato neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių funkcijų atlikimo ir kvalifikacijos tobulinimo mokymų organizavimo tvarką, veiklos vertinimo kriterijus, elgesio taisykles.“

6 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 49 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„49 straipsnis. Neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių pareigos

1. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai, tikrindami, ar fiziniai ir juridiniai asmenys laikosi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, privalo:

1) pastebėję daromą aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimą, nedelsdami pranešti Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos, pagal šiame įstatyme neetatiniams aplinkos apsaugos inspektoriams nustatytą kompetenciją imtis priemonių užkirsti pažeidimui kelią, nustatyti aplinkybes, liudytojus ar suteikti kitokią pagalbą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams, tiriantiems pažeidimą;

2) pranešti Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos apie pastebėtus avarinius ir kitus aplinkos užteršimo, gyvūnų žuvimo, augalijos naikinimo, ekologinių pokyčių atvejus ir dalyvauti likviduojant padarinius;

3) užfiksavę aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimą, nustatyta tvarka perduoti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams arba įstatymų nustatyta tvarka kitiems pareigūnams ar institucijoms pažeidimą fiksuojančius įrodymus.

2. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai, atlikdami funkcijas, privalo laikytis įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, visuotinai priimtinių elgesio ir etikos normų, gerbti ir užtikrinti žmogaus teises ir laisves, laiku ir tiksliai atlikti patikėtas užduotis, vykdyti teisėtus aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų nurodymus.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytų pareigų, taip pat kitų neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių funkcijų atlikimo tvarką nustato aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija.“

7 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 50 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„50 straipsnis. Neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių teisės

1. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai turi teisę:

1) reikalauti, kad asmenys laikytųsi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimų, nutrauktų daromus aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimus;

2) techninėmis priemonėmis fiksuoti asmenis, įtariamus darant ar darančius aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimus, šių asmenų veiksmus ir jų transporto priemones;

3) aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimų prevencijai aplinkos ministro ar jo įgaliotos institucijos nustatyta tvarka patruliuoti savarankiškai (ne mažiau kaip po 2 neetatinius aplinkos apsaugos inspektorius).

2. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai kartu su aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnais turi teisę:

1) įstatymų nustatyta tvarka įeiti į gyvenamąsias ir kitas patalpas, patekti į ūkinių objektų teritorijas ir atlikti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų pavestas užduotis aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimams išaiškinti ar jų padariniams likviduoti;

2) tikrinti asmenų dokumentus, suteikiančius teisę naudoti gamtos išteklius;

3) padėti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams atlikti kontrolinius pirkimus, pristatyti administracinę atsakomybę traukiamą asmenį jo sutikimu į atitinkamų institucijų patalpas administracinio nusižengimo protokolui surašyti; reikalauti asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų pažeidėjo asmens tapatybei nustatyti, jos nenustačius – kreiptis į policiją dėl administracinę atsakomybę traukiamo asmens sulaikymo.

3. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai, kurie yra žvejybos ar medžioklės plotų naudotojai ar juridinių asmenų, kurie yra žvejybos ar medžioklės plotų naudotojai, nariai ar

darbuotojai, vadovaudamiesi šio įstatymo 49 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, turi teisę naudojamuose žvejybos ar medžioklės plotuose, vykdant medžioklės ar žvejybos ploto naudotojui įstatymuose nustatytas pareigas, savarankiškai (dalyvaujant ne mažiau kaip 2 neetatiniams aplinkos apsaugos inspektoriams) tikrinti asmenų dokumentus, suteikiančius teisę naudoti gamtos išteklius.

4. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai funkcijas atlieka koordinuojami aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno.“

8 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„53 straipsnis. Neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių galių panaikinimas, sustabdymas ir atsakomybė

1. Neetatiniam aplinkos apsaugos inspektoriumi galios panaikinamos ir (ar) nepratęšiamos:

- 1) jo prašymu;
- 2) jeigu jis ilgiau kaip vienus metus neatlieka neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriumi funkcijų;

3) dėl neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriumi vardo diskreditavimo;

4) jeigu jis nebeatitinka šio įstatymo 47 straipsnyje nustatytų reikalavimų;

5) jeigu jis netinkamai atlieka neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriumi pareigas ir (ar) funkcijas, viršija jam suteiktas galias, piktnaudžiauja suteiktomis galiomis, vykdo veiklą, nesuderinamą su neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriumi statusu, sukeliančią interesų konfliktą atliekant neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriumi funkcijas.

2. Neetatiniam aplinkos apsaugos inspektoriumi galios sustabdomos:

1) jo prašymu;

2) jeigu dėl jo atliekamas tyrimas dėl veiksmų viršijus suteiktas galias ar jomis piktnaudžiaujant, netinkamai atliekant pareigas ir (ar) funkcijas ar su neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriumi statusu ir pareigų atlikimu nesuderinamos veiklos, sukeliančios interesų konfliktą atliekant neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriumi funkcijas;

3) jeigu jis įtariamas padaręs nusikaltimą, baudžiamąjį nusižengimą aplinkai, administracinį nusižengimą aplinkos apsaugos, gamtos išteklių naudojimo, gamtos, istorijos ir kultūros paminklų apsaugos srityje.

3. Atvejus, kada laikoma, kad neetatinis aplinkos apsaugos inspektorius vykdė veiklą, nesuderinamą su neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriumi statusu, diskreditavo neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriumi vardą, nustato Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos vadovas.

4. Neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriams galios sustabdomos ir panaikinamos Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu. Neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių galių sustabdymo ir panaikinimo tvarką nustato aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija.

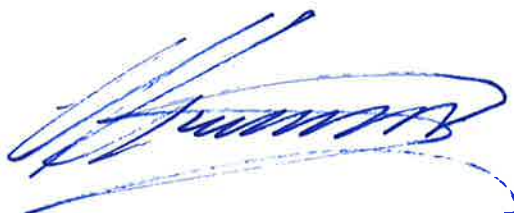
5. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai, viršiję jiems suteiktas galias ar jomis piktnaudžiaavę, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.
2. Asmenims, kurie šio įstatymo įsigaliojimo dieną turi neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus galias, jos gali būti pratęšiamos šio įstatymo nustatyta tvarka.
3. Asmenims, kurie šio įstatymo įsigaliojimo dieną turi neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus galias, taikomi iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatyti reikalavimai, kuriuos turi atitikti neetatinis aplinkos apsaugos inspektorius. Neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus galios gali būti panaikinamos iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatyta tvarka ir pagrindais, bet ne vėliau kaip iki neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus galių suteikimo termino pabaigos.
4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras ar jo įgaliota institucija iki 2021 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda